

POSTANOWIENIE

Dnia 19 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Elżbieta Karska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Demendecki

SSN Janusz Niczyporuk

w sprawie ze skargi M. B.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Katowicach w sprawie o sygn.
III AUa 1817/22,

z udziałem Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Apelacyjnego w Katowicach

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 19 lutego 2025 r.,

odrzuca skargę.

Tomasz Demendecki Elżbieta Karska Janusz Niczyporuk

UZASADNIENIE

M. B. pismem złożonym w imieniu własnym z dnia 28 listopada 2024 r., które wpłynęło do Sądu Apelacyjnego w Katowicach 2 grudnia 2024 r., a do Sądu Najwyższego 10 grudnia 2024 r. wniósł skargę na przewlekłość postępowania w sprawie o sygn. III AUa 1817/22, toczącej się przed Sądem Apelacyjnym w Katowicach. W treści skargi zawarł następujące żądania: stwierdzenia przewlekłości w niniejszej sprawie (pkt. 1); zobowiązania Sądu Okręgowego w Katowicach do rozpoznania niniejszej sprawy w terminie 3 miesięcy od rozpoznania skargi (pkt. 2); przyznania od Skarbu Państwa na rzecz skarżącego

kwoty 20 000,00 zł. (pkt. 3); zasądzenia od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Katowicach kosztów postępowania (pkt. 4).

Prezes Sądu Apelacyjnego w Katowicach, pismem z 3 stycznia 2025 r., które wpłynęło do Sądu Najwyższego 9 stycznia 2025 r. zgłosił swój udział w sprawie i składając odpowiedź na skargę, wniósł o jej oddalenie w całości względnie o jej odrzucenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 614 ze zm., dalej: „u.s.p.p.”) strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

W myśl dyspozycji art. 6 ust. 1-3 u.s.p.p., każdorazowa skarga na przewlekłość postępowania musi spełniać określone wymogi przewidziane dla pisma procesowego, w tym obligatoryjnie winna zawierać żądanie stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawie, której skarga dotyczy, jak również przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie. Należy podkreślić, że jest to wymóg bezwzględny w świetle w/w ustawy. Ponadto, skarga może zawierać żądanie wydania sądowi rozpoznającemu sprawę albo prokuratorowi prowadzącemu lub nadzorującemu postępowania przygotowawcze zlecenie podjęcia w wyznaczonym terminie odpowiednich czynności oraz zasądzenia odpowiedniej sumy pieniężnej, co kwalifikowane jest jako wymóg fakultatywny.

Skarga złożona przez M. B. nie spełnia wymogów przewidzianych w treści art. 6 ust. 2 u.s.p.p., zaś w myśl dyspozycji art. 9 ust. 1 u.s.p.p. sąd właściwy do jej

rozpoznania odrzuca taką skargę bez wzywania do uzupełnienia braków. Uzasadniając skargę powołano okoliczności sprawy w sposób niezrozumiały. Nie są one związane z tokiem postępowania w tej sprawie. Trudno też Sądowi Najwyższemu zrozumieć zarzuty oraz to, na jakim etapie skarżący dopatruje się przewlekłości postępowania lub na czym ona polega. Ponadto w uzasadnieniu skargi M. B. znalazły się fakty czy twierdzenia, które nie mogą być wzięte pod uwagę w niniejszym postępowaniu, a jedynie podczas merytorycznego rozpoznawania odwołania lub apelacji w sprawie o sygn. III AUa 1817/22.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalone jest stanowisko, że skarga podlega rozpoznaniu, o ile spełnia wymagania formalne przewidziane w art. 6 ust. 2 pkt 2 u.s.p.p. Oznacza to, że skarżący w uzasadnieniu skargi szczegółowo wskazać musi, w czym dopatruje się nieuzasadnionej zwłoki w rozpoznaniu jego sprawy, tj. w sposób precyzyjny przedstawi konkretne działania bądź zaniechania sądu rozpoznającego sprawę, które w konsekwencji doprowadziły do zwłoki (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 19 września 2022 r., I NSP 290/22; z 19 stycznia 2022 r., I NSP 264/21; z 10 czerwca 2020 r., I NSP 49/20; z 21 lutego 2007 r., III SPP 5/07; z 7 czerwca 2005 r., III SPP 103/05). Wskazanie powyższych okoliczności jest niezbędne dla merytorycznej oceny skargi. Sąd musi wiedzieć, na jakim etapie postępowania doszło według strony do przewlekłości, na czym ona polegała, tzn. jakie konkretnie czynności procesowe zostały podjęte przez sąd wadliwie lub nie zostały podjęte w ogóle (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 21 lipca 2020 r., I NSP 93/20; z 1 marca 2022 r., I NSP 31/22). Bez wskazania powyższych okoliczności sąd nie jest w stanie dokonać oceny czynności sądu w oparciu o kryteria wskazane w art. 2 ust. 2 u.s.p.p. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego: z 16 grudnia 2020 r., I NSP 162/20; z 19 stycznia 2022 r., I NSP 264/21).

Nie ulega wątpliwości, że uszczegółowienie zarzutów powinno nastąpić w odniesieniu do etapu postępowania, którego skarga bezpośrednio dotyczy i który objęty jest zakresem właściwości Sądu Apelacyjnego. Wymóg powyższy nie został w niniejszej sprawie dochowany. Nie zostały wymienione uchybienia ani wadliwości po stronie Sądu Apelacyjnego, które spowodowały naruszenie prawa skarżącego do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie. Ich brak

musi zatem zostać uznany za niedochowanie wymogu określonego w art. 6 ust. 2 pkt 2 u.s.p.p. Pismo skarżącego nie zawiera właściwego uzasadnienia, co sprawia, że Sąd Najwyższy pozbawiony jest możliwości merytorycznego rozpoznania wniesionej skargi.

Ponadto, zgodnie z art. 5 ust. 1 u.s.p.p. skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy nastąpiła przewlekłość postępowania, wnosi się w toku postępowania w sprawie. W przedmiotowej sprawie, która toczyła się przed Sądem Apelacyjnym w Katowicach, wyrok o sygn. III AUa 1817/22 został wydany na posiedzeniu niejawnym 20 listopada 2024 r., podczas gdy skarga z 28 listopada 2024 r. wpłynęła do Sądu Apelacyjnego w Katowicach w dniu 2 grudnia 2024 r., a zatem po zakończeniu postępowania. Dodatkowo z ustaleń Sądu Apelacyjnego wynika, że skarżący sporządził skargę w tym samym dniu, w którym odpis sentencji został mu doręczony, tj. 28 listopada 2024 r. Sąd Najwyższy stwierdza zatem, że skarga na przewlekłość postępowania w sprawie III AUa 1817/22 sporządzona przez M. B. w imieniu własnym, została wniesiona poza tokiem postępowania. Jak stanowi art. 16 u.s.p.p. strona, która nie wniosła skargi na przewlekłość postępowania zgodnie z art. 5 ust. 1 ww. ustawy, może dochodzić na podstawie art. 417 k.c. naprawienia szkody wynikłej z przewlekłości, po prawomocnym zakończeniu postępowania co do istoty sprawy.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy stwierdza, że wniesiona poza tokiem postępowania przez M. B. skarga na przewlekłość postępowania nie spełnia wymogów formalnych określonych w art. 6 ust. 2 pkt. 2 u.s.p.p. i na podstawie art. 9 ust. 1 u.s.p.p. podlega odrzuceniu, bowiem skargę niespełniającą tych wymagań sąd właściwy do jej rozpoznania odrzuca bez wzywania do uzupełnienia braków. Wobec powyższego Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 9 w zw. z art. 5 ust. 1 oraz art. 6 ust. 1 u.s.p.p.

Tomasz Demendecki Elżbieta Karska Janusz Niczyporuk

[JW.]

[a.ł]

